

קורס ACI מס' 7: נדרי הבודהיסטווה

שלב שני בלימודי ה-Madhyamika

על-פי שיעוריו של גשה מייקל רואקי'

תרגום, עריכה והגשה

לאמה דבורה-הלה

ניר אליהו, דצמבר 2007

שיעור 7, חלק ב'

(מנדלה)

סיכום הנדרים המשניים הקשורים בנתינה

התחלנו לעבור על העבירות שקשורות בשלמות הנתינה. ואני אחזור עליהם בקיצור.

1. אמרנו שעבירה ראשונה זה לא להגיש מנחה לשלושת היהלומים בשלושת דרכי הביטוי. וזה בגוף על ידי קידות, בדיבור על ידי, למשל, להגיד את התפילה של המקלט, או לתת איזה הלל. ובמחשבה: להלל אותם להעריץ בלבכם את המעלות הנפלאות שלהם. כתוב כאן, לפחות פעם ביום. אלו שלקחו נדרי מקלט אתם כבר עושים את זה ממילא יותר מזה אפילו.
2. הנדר השני זה להרשות למחשבה של השתוקקות להמשיך. כשאתם משתוקקים לדברים של החושים, אתם רוצים שיהיה לכם דברים. הכוונה למיננד שהוא לא מרוצה במה שיש. ואתם נותנים להלך רוח הזה להמשיך. אחרי שתפסתם את עצמכם, הנדר אומר: אתם צריכים לעצור את זה. ושוב, אין שום סיבה להניח שזה פירושו שאסור ליהנות. מותר ליהנות. הכוונה היא פה להשתוקקות שמקורה בבורות שלא מבינה מאיפה באה הנאה ומשתוקקת לדברים מבחוץ. וזה מן מיננד כזה שהוא לא מסופק, וזה מנוגד למיננד של בודהיסטווה שמחפש לתת.
3. הנדר השלישי שאמרנו זה מתן כבוד לאנשים שקיבלו את הנדרים לפניכם.
4. הנדר הרביעי אמרנו ש-לענות לשאלות. אם שאלה נשאלת בכנות, חובתכם לענות בצורה מלאה ככל האפשר, ובצורה כנה. בקיצור, אתם לוקחים את האנשים ברצינות. כי הבודהיסטווה הוא פועל למען כל היצורים וכל יצור חשוב לו. אתם לא חייבים להסכים עם כל רעיון, כמובן. אבל אתם בפירוש נותנים משקל למה שמגיע אליכם. ואמרנו שיש תנאים שבהם אתם פטורים, באופן כללי זה הנדר. ומנינו את יוצאי הדופן, על זה אני לא אחזור עכשיו.
5. אמרנו, הנדר החמישי: **אם מישהו מזמין אתכם**, נותן לכם הזמנה כנה להשתתף באיזה אירוע **אתם אמורים לקבל את ההזמנה**. אתם אומרים לקבל הזמנות אלא אם כן יש סיבות טובות למה לא, זה אם אתם חולים או אם כבר קבלתם הזמנה אחרת לאותו מועד, או שזה רחוק מידי ללכת, או מסוכן מידי ללכת לשם, או שאתם חושדים שהמוטיבציה שלהם לא טהורה, או שזה ימנע מכם לעשות חסד יותר גדול שהתכוונתם לעשות באותו זמן וכך הלאה. זה היה מספר חמש.

6. מספר שש: **העבירה תהיה לסרב לקבל כסף או מתנות שניתנים לכם בצורה כנה.**

ומנינו כאן, גם כן, את יוצאי הדופן. המעניין הוא הראשון, לדעתי, שאם אתם חושדים שאתם תפתחו אחיזה במתנה הזאת והשתוקקות למתנה הזאת, אז מותר לכם לסרב, כדי לא לעורר אצלכם נגע רוחני. או אם אתם חושבים שהם יתחרטו או שאתם חושבים שזה גנוב, או אם זה עלול לגרום נזק, או שזה כבר הוקדש למטרה אחרת או שאתם חושבים שאיזה שהיא תקלה תצוץ כתוצאה מזה שתקבלו את המתנה.

7. מספר שבע, ואחרון ברשימה הזאת, **היה לסרב לתת דהרמה למישהו שמבקש אותה בכנות.**

ואמרנו שההבדל בין זה ובין הנדר הבסיסי שאומר שאין לסרב לתת דהרמה: שמה זה היה רכושנות בעוד שכאן המוטיבציה היא דבר אחר, דבר שאיננו רכושנות. אם אתם עושים את זה ממוטיבציה אחרת אז אתם בנדר המשני.

ושוב, איך זה קשור לנתינה? הבודהיסטווה הוא לא מונע מאנשים דברים, הוא לא שומר לעצמו דברים, הוא לא מחפש להתנשא על אחרים. מה שיש לו הוא מחלק בחופשיות.

ויש תנאים מתי אתם מנועים מלתת דהרמה, והם מאוד חשובים. אם אתם חולים כמוכן וכך הלאה. אבל הנושא של כבוד למורה הוא קריטי. כבוד למורה וכבוד לדהרמה. אם התלמיד הוא לא מכבד את הדהרמה ולא מכבד את המורה אתם מנועים מלתת להם דהרמה. אתם לא שופטים אותם בלבכם, אתם לא סוגרים את לבכם אליהם, אתם רק מפעילים את מיטב יכולתכם ליצור תנאים שבהם כן תוכלו לתת להם דהרמה. אולי על-ידי הסבר, אולי על-ידי שצריך לחכות לפעמים. ולפעמים זה ייקח הרבה זמן.

עכשיו אנחנו עוברים על

נדריים שהם מנוגדים לשלמות של המוסר.

8. **לא לעזור למי שעברו עבירה**

מספר שמונה ברשימה עכשיו. ומספר שמונה הוא מאוד יפה. זה **אם אתם פוגשים מישהו שחטא, מישהו שעבר איזה שהיא עבירה, שבר את נדריו, כל סוג של חטא או עבירה, מישהו שהוא לא מוסרי. העבירה תהיה לא לנסות לעזור להם.** לא לנסות לפתוח את לבכם אליהם ולהגיע אליהם ולפעול למענם.

המניע

והעבירה קורית אם אתם נמנעים מלעזור להם

- משום שאתם מתעצלים,

- או משום שאתם מחפשים לפגוע בהם, או מתוך כעס

ואתם פשוט מתעלמים מהם או שאתם דוחים אותם בלבכם. זאת העבירה. אז

הבודהיסטווה הוא לא שופט את האנשים שנפלו. הוא מחפש לעזור להם.

למה זה? כי הבודהיסטווה מחפש לעזור לכל יצור ויצור בלי יוצא מן הכלל.

וגם אם מסתכלים מה עושים הבודהות, הבודהות הולכים ועוזרים גם לרשעים בגיהנום, נכון? אז הבודהיסטווה מאמן את עצמו להיות בודהה. אז אנחנו לא בית משפט למי שחוטא. אנחנו להפך,

**אלה שחטאו עוד יותר ראויים להמלה שלנו כי הם צברו עכשיו קארמה לסבול.
אז אנחנו מחפשים כמיטב יכולתנו לעזור להם.**

9. לפעול בצורה שמרתיעה אחרים מן הדהרמה

ואתם זוכרים, הסדרה של הנדרים שאנחנו עכשיו עוברים עליהם היא כנגד שלמות של המוסר. אז כאן יש מספר נדרים שמתייחסים לקשר שבין נדרי הנזירים ונדרי הבודהיסטויה, במקומות שאולי עלולים להתפרש כסותרים. אתם זוכרים, דיברנו שבנדרי הנזירות יש כאלה שהם טבעיים, שזה כמו לא להרוג וכך הלאה, ויש כאלה שהם איסורים שנקבעו מסיבות אחרות של הבודהה. ולמשל יש איסורים שנקבעו כדי לשמור את דעתם הטובה של הבריות על הנזירים. כדי שיהיה כבוד לדהרמה ולנזירים וכך הלאה.

העבירה במספר תשע, זה אם אתם לא שומרים על אותם הנדרים שנקבעו למטרה הזאת, כדי להביא לכבוד בעיני הבריות לדהרמה.

אז, בין אם אתם נזירים ובין אם אתם לא נזירים, אם אתם עושים דבר מה שעלול לגרום לדעה שלילית אצל אחרים על הדהרמה, וכתוצאה מזה להרתיע אותם מדהרמה ולהרתיע אותם מדרך שעלולה לעזור להם, אז אתם עוברים את העבירה הזאת. אז זה לאו דווקא ספציפי לנזירים, זה לכולם. זה מספר תשע.

10. לפעול בצורה שתועלתה פחותה

עשר אומר שאתם תעשו עבירה אם תפעלו בצורה שמביאה תועלת פחותה.

מה זאת אומרת? פה¹ נכנס ההבדל הזה שבין הכללים שהם טבעיים ובין האיסורים. פה² זה המקום איפה שנזיר שהוא גם על דרך המהיינה, ינהג באופן שונה מנזיר שהוא לא על דרך המהיינה.

נתנו דוגמאות של השימוש בכסף, של השימוש בבד. אם יש לנזיר אפשרות לקבל כסף או לקבל מתנות, ולהשתמש בזה למען אחרים, אז הוא חייב לעבור על האיסור שמונע ממנו להחזיק רכוש, כי יותר חשוב העזרה לזולת, למרות שכתוב בווינאיה לא להחזיק כסף, לא להחזיק בדים לא להחזיק רכוש בכלל. אם אתה נזיר ואתה גם על דרך הבודהיסטויה, ומישהו מציע לך רכוש או כסף או תרומות שבהם אתה יכול להשתמש לתועלת אחרים, אתה חייב לקבל אותם. ואם אתה מסרב לקבל אותם כי הווינאיה אומרת אחרת - עברת את העבירה הזאת.

זה כאילו מיועד לנזירים, אבל זה יהיה נכון גם לגבינו. גם אצלנו יהיו מצבים שבהם אתם תצטרכו לעשות בחירה בין לעשות משהו שהוא טוב ומשהו שהוא יותר טוב. בין לעשות משהו שהוא טוב, אולי, לכם ובין משהו שיכול להביא ברכה להרבה אנשים. והנדר הזה, הרוח שלו אומרת:

אתם צריכים תמיד להעדיף את מה שיביא הכי הרבה ברכה להכי הרבה אנשים.

זה הרוח של הנדר הזה.

תמיד בוחרים את הדבר שיביא תועלת מירבית. וזה כלל מאוד טוב במקרה שיש לכם היסוסים איך לבחור בין כמה דברים טובים שאתם יכולים לעשות. וזה עולה הרבה.

¹ נדר מספר תשע
² נדר מספר עשר

דוגמה: האם רצוי לשים הקלטות של דהרמה על האינטרנט?

לדוגמה – שאלתם אותי האם רצוי לשים הקלטות של דהרמה על האינטרנט?

זאת שאלה טובה, כי זה לא בא בלי התלבטות. לפעמים אנשים מגיבים בצורה שלילית וצוברים בצורה כזאת קארמה שלילית, והיה צריך לשקול את התועלת כנגד הנזק. וכל אחד מחליט פה אחרת.

- אני הגעתי למסקנה שהתועלת הפוטנציאלית הרבה יותר גדולה מהנזק הזה. הרבה זמן לא שמנו את ההקלטות שלנו על האינטרנט בדיוק מהשיקולים האלה. עכשיו הגעתי למסקנה שהתועלת תעלה על הנזק. אולי הגיעה בשלות מסוימת.

ולאמות שונים נוהגים בצורות שונות כאן.

- רינפוצ'ה לא שם שום דבר על האינטרנט. הוא הלך הרבה יותר רחוק. הוא בכלל לא נתן הקלטות לאף תלמיד. הקליטו הכול ויש ספרן ששומר את כל ההקלטות, ולא נתנו אותם. יותר מאוחר הוא הפשיר את זה קצת ואמר: 'אם היית נוכח בשיעור, אתה יכול לקבל את זה'. וגם אחרי שרינפוצ'ה אמר, אם הלכת לספרן - הוא אמר 'לא'. והוא היה הפוסק האחרון.

- לאמה ארט מרשה לאנשים להקליט. רק לפני חודש הוא הסכים לשים משהו על האינטרנט אחרי עשרים שנה שהוא מלמד. וגם, הוא אמר: 'טוב, תעשו מה שאתם רוצים'. כזה. כי אנשים בקשו ממנו.

- גשה-הלה שם הכול על האינטרנט, חוץ מלימודי הסוד ולימודי היוגה שיש בהם הרבה מלימודי הסוד.

אז זה שיקול דעת שכל מורה צריך לעשות. אלה הנדרים שמנחים ואתה מחפש לעשות את התועלת המירבית. זה יכול להיות שההחלטה הנכונה בזמן א' היא כזאת, ובזמן ב' היא אחרת.

כן, אז הנה יש לכם עכשיו כללים מנחים, והמחשבה צריכה להיות כל הזמן: איך אני יכול להביא הכי הרבה ברכה ולמזער את הנזק, זה המחשבה, כבודהיסטיות. ולא תמיד ההחלטה תהיה קלה ויכול להיות שבדיעבד תחליטו שאולי שגיתם בשיקול דעת, וזה בסדר. אז אתם מתאמנים בלרכוש מיומנויות. כי אין מנוס מזה, אין מנוס מזה. אתם צריכים להתאמן.

הנדרים מאמנים אותנו בדרך להארה

אני רוצה לחזור לנקודה שאמרתי אתמול, ואולי לא אמרתי אותה מספיק חזק.

הנדרים הם לא בשביל שיהיה לכם נוח. הרבה מהשאלות שלכם הם 'נדרים, נדרים אבל זה לא נוח לי וזה לא מתאים לי...!'. חשוב שתשימו את הנדרים בפרספקטיבה של הטווח הארוך יותר; בהחלט צפוי שבהתחלה יהיה קצת קושי.

**הנדרים הם לא בשביל שיהיה לכם נוח ברגע זה.
הנדרים הם כדי לאמן את עצמכם להפוך לבודהה.
ויהיו מקומות שהם בפירוש יגרמו לכם לאי נוחות.**

זה המטרה שלהם. המטרה שלהם זה לעזור לכם להתגבר בדיוק על הדברים שעוצרים אתכם, והמקומות האלה ירגישו לא נוח, אחרת אתם לא צריכים נדרים. אז אתם כבר בודהה.

איפה שזה מרגיש לא נוח זה בדיוק המקום שהנדר עובד בשבילך. זה בדיוק המקום שבו את מתחילה לשנות את ההתניות שלך ואת ההרגלים שלך ואת האופן שבו אנחנו יוצרים לעצמנו סמסרה. והנדרים - יהיו מקומות של שחיקה, שהם ידרכו לך על יבלות או יצרו אצלך יבלות. ואם את לוקחת אותם את בפירוש תתמודדי עם קושי. זה חלק מהמשחק. הנדרים יוציאו אותך מסמסרה. הדבר האחר משקיע אותך בסמסרה.

וכל פעם זה יהיה יותר קל. וכל הזמן לשמור על הכוונה. המטרה צריכה להיות טהורה והמיומנות צריכים לפתח.

11. אם לא שוברים אחד משבעת נדרי החופש הראשונים כאשר הגיע הזמן לכך

מספר אחת עשרה מדבר על שבעת הנדרים הראשונים של הפרטימוקשה, אלה שקשורים בגוף ואלה שקשורים בדיבור. הריגה, גניבה, ניאוף - זה של גוף, ואחר-כך יש: שקר, דיבור מפלג, דיבור בוטה ודיבורי סרק - של הדיבור. שבעת הראשונים, לא כולל את אלה של המינד, את שלושת האחרונים.

והנדר מספר אחת עשרה אומר שבתנאים מסוימים, שהם מאוד יוצאי-דופן, כשמגיע זמן לשבור את אחד משבעת נדרי הפרטימוקשה כדי להביא תועלת יותר גדולה, אז אם לא שברתם - עברתם עבירה.

דוגמה

ופה יש את הדוגמה המפורסמת של הבודהה שמפליג בספינה ויש שם אדם שזומם לרצוח את החמש מאות אנשים על הספינה הזאת, והבודהה יכול לקרוא את המינד שלו והוא בא והורג אותו מתוך חמלה עליו שהוא לא יצבור את הקארמה של להרוג את ה-חמש מאות אנשים.

למי מותר לשבור את נדרי הפרטימוקשה?

עכשיו, פה אנחנו במקום מאוד מסוכן, כי זה נדר שאומר שבתנאים מסוימים אתם חייבים לשבור את נדרי הפרטימוקשה. אז אנחנו נדבר על זה קצת כי זה חשוב.

למי מותר לעשות את זה? זה עכשיו קן-רינפוצ'ה אומר:

- הוא חייב להיות בודהיסטווה כבר מיליוני גלגולים, הוא כבר בודהיסטווה מאוד מתקדם.
 - הוא כבר הגיע למושלמות בתרגול שלו.
 - יש לו תובנות יוצאות דופן, יש לו ראייה יוצאת דופן. הוא יכול לקרוא מינד של אחרים.
 - יש לו **Maha Karuna**. מה זה **Maha Karuna**? חמלה גדולה. הוא בפועל ממש רואה את כל היצורים כילדים שלו. יש לו בודהיצי'טה.
 - הוא רואה בכירור שאין שום דרך אחרת מאשר לשבור את אחד משבעת נדרי הפרטימוקשה.
 - ובפירוש לא מספיק אם הוא סתם אדם שעלה על דרך המהיינה. זה לא נותן לו את הרשות לשבור את נדרי הפרטימוקשה, אוקי? מספר אחת עשרה חל רק על אנשים מאוד מאוד מתקדמים בדרך ואם אתם עוד לא אדם כזה, אז הנדר הזה כרגע לא חל עליכם.
 - ורינפוצ'ה מוסיף ואומר: 'כדי שאדם יהיה לו מותר לעשות מעשה כזה צריך שתהיה לו היכולת לקחת את התודעה של אותו אדם שהוא רוצח, ולהרים אותה לרמה יותר גבוהה מהרמה של קיום אנושי'. לקיום יותר גבוה.
- בקיצור, זה רק חל אם אתם 'נופלים' לקטגוריה הזאת. אם אתם מרגישים שאתם בקטגוריה הזאת.

בחמלתו, הבודהיסטווה מוכן במודע לשאת בקארמה של המעשה

עכשיו, אם אתה פחות מבודהה, יש מידה מסוימת של קארמה שאתה צובר פה. זאת אומרת יש את החמלה הגדולה שהיא הרבה יותר גדולה, התועלת הרבה יותר גדולה מהנזק, אבל יש גם נזק.

אז הבודהיסטווה שעושה דבר כזה במודע מבין שהוא צובר פה קארמה שלילית, ושהוא יצטרך לשלם על זה ולסבול בגלל זה וברוב חמלתו הוא מוכן. הוא מבין את כל ההשלכות של זה גם ביחס לעצמו, והחמלה היא כל כך גדולה, והחוכמה היא כל כך גדולה, שהוא מוכן לקחת על עצמו את זה.

אז יש פה כל מיני דוגמאות מהכתובים. למשל, מישוהו שהלך והרג הרבה ישויות קדושות, במשך הרבה זמן. אז האדם הזה צובר קארמה איומה, אז אולי צריך להפסיק בשבילו את הדבר הזה. האדם שרוצה צריך להיות מוכן ללכת לגיהנום כתוצאה מזה שהוא רוצה אותו. זאת אומרת, החמלה שלכם צריכה להיות כל כך גדולה שאתם מוכנים למענם ללכת לגיהנום. כי אם אתם רוצחים, זה מה שעלול לקרות. אם אין לכם חמלה כל כך גדולה, אז עוד לא הגיע זמנכם לשבור את הנדר הזה.

כן.

מהקהל: את כל הזמן מדגישה שזה למען הרוצה.

המורה: כן.

מהקהל: למה לא גם למען חמש מאות אנשי הספינה, למען הישויות הקדושות, שחיהם חד פעמיים, וקדושים, וחשובים, למה ההדגשה הזאת דווקא על ה[רוצה]?

המורה: בטח שזה גם בשבילם, אבל אני חושבת שההדגשה הזאת היא באה למנוע מאתנו לשגות בכלל הזה. וצריך להבטיח שזה לא בא מאיזה רגש של שפיטה או נקמנות כלפי הבן-אדם הזה. זה צריך להיות עם לב חומל ואוהב. ואנחנו בקלות יכולים לרמות את עצמנו. למצוא לעצמנו תירוצים. למה לשבור, למה לשקר - כדי למנוע אי נעימות וכך הלאה. אתה צריך להיות מוכן לשים את עצמך על הקו. זו דעת.

ויש כאן גם אספקט נוסף והוא שְׁבִירוֹר לגמרי שהאדם שעומד לרצוח, למשל, את החמש מאות איש על הספינה, עומד לצבור קארמה איומה, ואת הקארמה הזאת הבודהיסטויה מנסה לחסוך ממנו. לעומת זה, הקורבנות הפוטנציאליים של אותו רוצח, הם נמצאים בתהליך שהקארמה הזו מבשילה בשבילם, והיכולת של הבודהיסטויה לקחת מהם את הקארמה הזאת מאד מוגבלת.

יש על זה הרבה סיפורים בספרות הבודהיסטית.

יש סיפורים, למשל, בתקופתו של הבודהה שבני שבטו הותקפו על ידי שבט אחר, ועמדו בסכנת הכחדה ואחד מתלמידיו הנאמנים והגדולים של הבודהה שהיה בעצמו בעל יכולות לחולל ניסים, אוסף אליו ומחביא כמה ילדים מן השבט כדי להציל אותם מידי הרוצחים. והוא מביא אותם אל הבודהה ומחביא אותם בסביבה של הבודהה, ואנשים אחרים באים ובורחים ומנסים למצוא הגנה אצל הבודהה. והסיפור אומר שהם נרצחים ולאחר מעשה מוצאים גם שהילדים שהוחבאו שמה גם הם מתו בעצמם.

וזה להמחיש את העניין הזה שהבודהה או הבודהיסטויה לא תמיד יכולים לקחת את הקארמה שכבר מבשילה. לעומת זה לגבי הרוצח - הם עומדים למנוע ממנו קארמה איומה.

צריך לזכור שכשאנחנו מסתכלים בעיניים הרגילות שלנו על מצב, עיניים שלא מבינות קארמה וסיבתיות היטב, ההחלטות שלנו תהיינה בדרך כלל שגויות. והסיפור הזה בא למשל להמחיש לנו את ההבנה הזאת של הבודהיסטויה.

מהקהל: [המורה חוזרת על השאלה] את שואלת למה לקחת אלי סבל של אחרים? הרי זה רק יוסיף לסבל שלי?

המורה: האם את יכולה לסבול את הסבל של האחר?

את יכולה לרצות לקחת מהם את סבלם, אבל זה לא אותו הדבר. זאת אומרת, כשאת רואה שלמישהו כואב, מישוהו שבר רגל, ואת מזדהה עם הכאב שלהם, אפילו אם זה ילד שלך שאת מאוד אוהבת, אבל זה לא כואב לך כמו שזה כואב להם. זה לא אותו דבר. ההזדהות והרצון לקחת את הסבל הם עצמם לא סבל. תסתכלי טוב ותראי שהם לא.

אבל, הרצון שלך לקחת מהם את הסבל הוא זה שיביא את הברכה לך ולהם בסופו של דבר.

הנכונות שלך לקחת את הסבל זה בדיוק מה שמייצר את האושר שלך, את ה-bliss שלך. זה קצת כמו האחות הרחמנייה שעובדת עם חולים קשים והיא רואה אותם סובלים, והיא רוצה לעזור להם, וליבה נפתח. הלב הנפתח הזה - זה כבר לא סבל. זה משהו אחר. חמלה זה לא סבל. תסתכלו טוב.

פירוט נוסף על מצבים המחייבים שבירת נדרי חופש

אז, דיברנו על המצב היוצא דופן שבו הבודהיסטווה מחויב לשבור את אחד מנדרי הפרטימוקשה, אם מתחייב המצב. דיברנו למי מותר לשבור ואמרנו שזה כל כך גבוה שצריכים לבדוק היטב אם אתם ברמה הזאת.

אז יש פה פירוט ל:

- **את מי מותר להרוג?**
- **ממי מותר לגנוב,**
- **ולמי מותר לשקר.**
- יש פה, למשל, **מתי מותר לנזיר להיות במגע מיני**, שזה ייהרג ובל יעבור אצל נזירים, כן? ויש שמה תיאורים. אם מישהו מאיים להתאבד או דברים כאלה. אז קודם הוא חייב להחזיר את הגלימה, לפני זה.
- יש סיפור מאוד יפה על על האימא של מאסטר וסובנדהו ומאסטר אסנגה, שהייתה נזירה והיה לה vision שאם יהיו לה בנים אז הם יהיו מנהיגי הדור, והיא אמנם פשטה את הגלימה וילדה שני בנים.
- יש מה שנקרא **דיבור מפלג**. זה חלק מהרשימה של השבעה, נכון? מתי מותר לעסוק בדיבור מפלג? אף פעם. כי זה חוזר אלינו, זה חוזר אלינו בצורה קשה.
- אבל, יש פה, למשל, **יוצא דופן**: אם אתם רואים מורה שהוא שרלטן, שהוא גורם נזק גדול לתלמידים שלו, ואתם רואים את זה בבירור, ואתם משוכנעים, ואתם כזה בודהיסטווה גבוה שיכול באמת לראות דברים נכוחה, שיש לו פרמנה - אז מותר להפריד בין התלמידים האלה והמורה שלהם. אז אתם אפילו חייבים לעשות את זה, מתוך חמלה. כלפי מי? המורה. המורה השרלטן. אז אתם צריכים לא לשפוט את המורה השרלטן, לאהוב גם אותו. אבל זהירות זהירות זהירות.

מחלוקות בין לאמות?

וצריך להיזהר במה שאנחנו רואים כמחלוקות בין מורים רוחניים גבוהים.

אנשים רואים: הלאמה הזה מתווכח עם הלאמה הזה, שניהם לאמות גבוהים, שניהם מכובדים, אחד סותר את השני, אחד מתווכח עם השני.

אז התגובה הראשונה שאנשים אומרים: 'אוקי אני לא מבין בזה, אני בחוץ. אני לא מתערב, אני לא מבין בזה.' זה טוב, אם זה כל מה שאתם יכולים לעשות זה טוב, לא להיכנס. איך אמרה פעם בחורה שהכרתי 'אני לא מכניסה את הראש לי בין הרים גבוהים'. אז זה דרך אחת.

אנחנו לא ממש מבינים מה קורה. לאמות גבוהים שחמלתם גדולה ויש להם חוכמה עצומה, לא כל מה שנראה לנו לעין זה מה שהם עושים. אנחנו לא יודעים מה הם באמת עושים. והרבה פעמים יש להם מטרות הרבה יותר גבוהות וחשובות שמושגות באופן כזה, שלמראית עין נראה כמחלוקת.

אני אתן לכם דוגמא שפעם גשה מייקל נתן לנו: הוא עבד, הרי, בחברת יהלומים. הוא היה אחראי על הקנייה של היהלומים. והם היו קונים אותם ושולחים ליצרני התכשיטים השונים שהיו מזמינים דרכם. והוא אומר יש יצרן תכשיטים אחד כזה שנקרא BBB, שלושה B, שהם

מאוד יוקרתיים, הם רק עוסקים ביהלומים הכי לבנים, הכי גדולים הכי הכי הכי הכי. מאוד יוקרתי כזה. לעומתם יש רשת באמריקה בכל ה'מולים' יש Zales. אלה סוחרים ביהלומים שהם מאיכות פחותה.

ויום אחד הוא רואה חבילה שמיועדת ל-BBB, ומי שעסק במשלוח כתב את הכתובת של Zales. וזה חברת יהלומים, כן? סוגרים את כל השערים, כל האמצעי בטיחות, כל האזעקות - משהו קורה פה, משהו פה מועל. הכול נסגר. הלכו ועשו חקירה מה קרה כאן? חזרו. הוא אומר: מייקל, הכתובת של BBB והכתובת של Zales זה אותה כתובת, זה אותה חברה. זה רק ליצור את העניין של הציבור.

זה מה שסוחרים עושים. אתה רוצה את זה או את זה? מעמידים אותך בפני הבחירה, ולא נשארת האופציה השלישית שאתה לא רוצה לא את זה ולא את זה. אתה לא צריך לא את זה ולא את זה.

אז אנחנו לא יודעים מה עושים הלאמות כשהם במחלוקת. ויש עכשיו בין הטיבטים כל מיני מחלוקות על כל מיני practices. אנחנו לא יודעים מה קורה שמה. אז צריך להישאר עם מיינד טהור.

- **דיבור בוטה.** אם זו הדרך היחידה למנוע ממישהו לעשות נזק גדול, אז לפעמים צריך לעשות את זה.
- אותו דבר **דיבורי סרק.** יש מצבים שדיבורי סרק הם הדבר הנכון לעשות. עם הורים, עם חולים, עם אנשים שהם באבל. יש אנשים שצריך לשמח אותם.

לקיים את הנדר במובן הגבוה יותר

אז זה הנדר המאוד מסוכן של לשבור את שבעת נדרי הפרטימוקשה. ומעניין שנדרי הבודדהיסטווה כוללים נדר כזה, שיש מצבים שבהם אתם חייבים לשבור אותם. ואני הייתי רוצה להוסיף מדברי גשה מייקל רואץ'. הוא אומר שבמצבים כאלה, זה נראה כביכול שאתם שוברים את הנדר הנמוך יותר למען נדר גבוה יותר. הוא אומר:

'אתם לא ממש שוברים אותו. אתם מקיימים אותו ברמתו הגבוהה יותר, במובן הגבוה יותר שלו, שבו הוא מביא יותר ברכה ליותר אנשים.'

מדוע הנדר לא חל על שלושת נדרי החופש האחרונים?

למה הפרדנו [את] שבעת נדרי הפרטימוקשה משלושת האחרונים שקשורים במחשבה? בגלל שאין שום סיבה בעולם, לעולם, לעבור את השלושה האחרונים.

אין שום סיבה בעולם שיכולה להצדיק לעשות את שלוש העבירות של המחשבה.

אין שום סיבה להתחיל פתאום לאמץ ראייה שגויה, או להתייחס בחמדנות לדברים. במחשבה זה צריך להישאר טהור תמיד. אין שום סיבה בעולם לעבור את אלה.

כיצד לעקוב אחרי הנדר הזה ביומן

מהקהל: [המורה חוזרת על השאלה] האם לרשום נדר כזה ביומן?

המורה: כן, בהחלט, תרשמי אותו ביומן שלך. על כל הנדרים אתם עושים מעקב כי אתם צריכים להכיר את כולם. ומי יודע יום אחד אולי תגיעו לרמה הזאת.

אפשר כאן אפשר להשתמש באסוציאציה חופשית. תסתכלי עד כמה את קרובה היית לשבור את נדרי הפרטימוקשה, למשל, ומה היו המניעים שלך.

מהקהל: אם למשל שיקרתי.

המורה: אין אף פעם סיבה לשקר. אבל, לא חייבים להגיד כל דבר לכל אחד כל הזמן. אתה לא כל הזמן מספר איפה מגרד לך לכל אחד. אתה צריך להבין ש'גברת קארמה' לעולם לא נחה. אם אתה יודע שאתה אומר דבר שקר, אתה שומע את עצמך אומר אותו, זה יגרום לך סבל. זה ברמה שלך, עוד לא מדובר על היצורים. אם אתה צובר קארמה שלילית לעצמך אתה עוצר את עצמך מלהגיע להארה ולעזור למישהו אחר באופן אולטימטיבי. אז אתה צריך למצוא דרך לא לשקר ולא לפגוע.

יש סיפור יפה שראם דאס, שהיה אחד המורים הראשונים שלי, מספר: הוא בא לאשראם בהודו איפה שהיה הגורו שלו. והוא מאוד אהב את הגורו והיה לו המון כבוד והערצה לגורו. ובאו עוד אנשים שרצו להיות עם הגורו הזה באשראם הזה. והגורו אמר לו: 'אתה צריך ללמוד לאהוב את כל האנשים האלה'. 'טוב, אני אלך ואני אלמד לאהוב את כל האנשים האלה'.

הוא הלך להסתכל על האנשים האלה והיו ביניהם רמאים ובטלנים והיו לו כל מיני שיפוטים על כל מיני אנשים. אז הוא אומר: 'איך אני יכול? זה מתנהג בצורה כזאת, וזה עושה דברים איומים, איך אני יכול?' אז הוא חזר ללאמה ואמר: 'אני לא יכול לשקר, אני רואה את כל הדברים האלה'.

אז הוא אמר לו: 'עכשיו, אני אתן לך הוראה חדשה. רק תגיד אמת ותאהב את כולם. אסור לך לשקר, ואתה חייב לאהוב את כולם'.

הנדרים ישימו אתכם במקום הזה; הנדרים ישימו אותך במקום הזה שבו אתה חייב להתעלות. בגלל שלקחת את הנדרים - ואז תתעלה.

12. פרנסה שאינה הולמת

מספר שתיים-עשרה מדבר על **צורות של פרנסה**. אתם זוכרים, אנחנו עדיין בנדרים שקשורים במוסר. אז מספר שתיים-עשרה מדבר על פרנסות שאם אתם עסוקים בהן אתם עושים עבירה. אז כאן מדובר לא על מקצועות ספציפיים, אלא על **סוגי התנהגות באופן שבו אתם עובדים**.

- אז למשל, אם אתם מתחזים למישהו קדוש בתקווה שאנשים יתנו לכם דברים, זה נקרא בטיבטית

ཚུལ་འཚོམ།

tsulchu

שזה באופן כללי יותר התחזות והעמדת פנים אם אתם משתמשים בהעמדת פנים כדי להתפרנס, אנשים כותבים ברזומה כל מיני דברים.

- אם העבודה שלכם כרוכה ב**חנופה**. בטיבטית

ཁ་སྐུ་

kasak

- אם העבודה כרוכה בלזרוק רמזים כדי לפתות אנשים. אתם לא משקרים אבל אתם זורקים איזה רמז. זה נקרא בטיבטית

ཤོག་ལོང་།

shok-long

- מה שקשור בהטרדה, - אם אתם צריכים להטריד אנשים כדי להתפרנס, אם אתם משתמשים בכוח להוציא מהם דברים, או אתם דורשים מהם משהו שאין בכוונתם לתת. זה נקרא

ཏོག་ཀྱི་ཇེལ་འཇེལ་བ།

top kyi jelwa

- אתם משתמשים בפיתויים: נותנים משהו קטן בתקווה לקבל חזרה משהו גדול. זה נקרא

ཉེཔ་ལས་ཉེཔ་འཇོལ།

nyepe nye tsul

- או אם אתם צריכים לפגוע במישהו כדי להתפרנס. כמו קצב, או כמו דייג או כמו סוחר אלכוהול, או כמו סוחר בבעלי חיים. בשביל הבודהיסטויה מסחר בבעלי חיים הוא עבירה.

מסחר במשי הוא עבירה. בייצור המשי הורגים תולעים. לוקחים את כל הגלמים, טובלים במים ורתחים ואז מייצרים משי. כשאת משתמשת במשי את תורמת לדבר הזה.

מאסטר בודהיבהדרה דן במקרים כאלו, והוא מזכיר

- מסחר באלכוהול,
- בכלי נשק,
- במשי,
- בבעלי חיים,
- חפירה באדמה או חריש ללא שום דאגה לבעלי החיים ששוכנים שם

וכדומה. בקיצור, כל עיסוק שפוגע באחרים.

מצבים יוצאים מן הכלל

יוצא מן הכלל כאן: אם אתם שקועים במן עיסוק שכזה ואתם עושים מאמצים לצאת ממנו אבל עוד לא הצלחתם לצאת, אז זה בסדר. אז פה נותנים דוגמא למשל של אישה שעוסקת בזנות. מה הבעיה עם זנות? שהיא מפתה אנשים. אז היא מבינה שזה לא טוב, והיא נלחמת לצאת מהמצב הזה, ועוד לא הצליחה לצאת מהמצב הזה - אז זה משהו אחר. אבל היא צריכה לעשות מאמצים לצאת מהמצב הזה. וכמוכן אם אתם עוזרים למישהו לצאת ממצב כזה אתם צוברים הרבה חסד.

13. התנהגות שלוחת רסן

מספר שלוש עשר - אנחנו עדיין בשלמות המוסר - זה להתנהג בצורה שהיא פרועה או משולחת רסן או קלות דעת או פזיזות. ופה הכוונה למסיבות פרועות או דברים כאלה.

עכשיו, אצל נזירים בכלל מדובר על לא לרקוד ולא לשיר וכך הלאה. מכיוון שבאופן כללי זה מאוד מפריע למדיטציה. הנזירים בהיניינה, שמשאת נפשם זה ללכת ליער, בשקט, ולשקוע עמוק בריכוז עמוק - כל התנהגות כזאת מוציאה מריכוז עמוק. אז זה לא שיש משהו רע בריקוד או במוסיקה מצד עצמם, אלא שזה מפריע למדיטציה.

אבל גם מי שלא נזיר, מדובר בלהיות במצבים שבהם אנחנו שלוחי רסן, ואז אנחנו לא שומרים על המוסר. אז לא ליפול למצבים האלה.

החוק הזה כולל את כל ההשתטות שהיא לשם השתטות. כבר לא יכולים לעשות את זה יותר.

מה יוצאי-הדופן כאן?

- אם אתם עושים מאמץ לעצור התנהגות כזאת,
- לפעמים מתאים להשתטות כדי לעזור למישהו שהוא באבל, למשל.
- ליצני בית חולים, כאלה שבאים לעשות את זה כדי לשמח. ואז זה משהו אחר, אז זה למטרה טובה.
- אם אתם משתמשים באמצעים תיאטרליים כדי להרחיק מישהו מרע - זה טוב. אז זה שימוש טוב באמצעים תיאטרליים.
- או כדי ליצור סביבה יותר טובה
- או כדי למשוך אנשים לדהרמה, זה גם בסדר.
- עכשיו, אצלנו אנחנו אומרים: **אלא אם כן הלאמה מרשה**. והרבה פעמים כשזה מועיל לתרגול אז הלאמה מרשה ואפילו אומר. ואנחנו עושים מסיבות ועוד איזה מסיבות.

אין שום רע בצחוק. להיפך - צחוק זה נפלא. אם תראי את הנזירים, תראי את הדלאי לאמה, הוא צוחק צוחק צוחק. הומור זה נפלא אין שום בעיה. מדובר פה בהשתטות שהיא לשם השתטות.

זה לא שלא טוב לצחוק או לשחק או כך הלאה - ההפך הוא הנכון.
הרעיון הוא שאתם לא מכניסים את עצמכם למצב שבו אתם משולחי רסן,
אתם לא מודעים להתנהגות שלכם, ואתם עלולים לשבור נדרים,
וליצור רושם שלילי אצל אחרים כתוצאה מכך.

14. לחשוב שהבודהיסטות אמורים בכוונה לדחות השגת נירוונה

כלל מאוד חשוב. ארבע עשרה כלל שאם אתם הולכים לאנשים שמתרגלים מהינינה, שמתרגלים להיות בודהיסטוה, ואתם אומרים להם שהבודהיסטות אמורים לדחות את הנירוונה שלהם כדי לעזור לאנשים בסמסרה, זאת תהיה עבירה.

וזה בא לתקוף שגיאה רווחת, כזאת שאומרת: הבודהיסטות, אפילו אם הם יכולים להגיע לנירוונה, הם דוחים בכוונה כדי לעזור ליצורים בסמסרה. זה לא נכון. זה לא נכון.

הבודדהיסטווה מחפש לעזור לאנשים בסמסרה, והוא מחפש את הדרך המהירה ביותר לעזור לאנשים בסמסרה, והדרך הטובה ביותר לעזור לאנשים בסמסרה זה להגיע להארה של הבודהה.

אז בוודאי שזה מנוגד למטרות של הבודדהיסטווה לנסות באיזשהו אופן לדחות הארה; לא להגיע לאושר המרבי, כי איכשהו זה יעזור למישהו. זה לא נכון.

מה שכן נכון זה ש

הבודדהיסטווה מחפש להגיע להארה מלאה, והוא לא ילך לנירוונה שאנחנו קוראים ה'נחותה' שהיא רק בשביל עצמו.

וכשמגיע מצב שיש לו כבר את הרמה הגבוהה שהוא יכול לעבור לנירוונה הנחותה, הוא אז ממשיך לתרגל כדי להגיע להארה מלאה.

אבל אם אתם באים למישהו ואתם אומרים: כבודההיסטווה אל תשאפו לנירוונה - זה שגיא. אז אתם מטעים אותו.

אדם שהגיע להארה, מה הוא עושה? הוא מופיע בסמסרה. ישות מוארת יכולה לייצר מספר אין סופי של מופעים שיכולים לעזור לאחרים. הבודהות כל הזמן מופיעים כדי לעזור ליצורים בסמסרה. הם לא זונחים את היצורים בסמסרה.

למעשה הכתבים אומרים שהבודהות בעצם מעמידים פנים שהם חוזרים ונולדים לתוך מעגל חיי הסבל. אלא שבניגוד ליצורים רגילים, הנאלצים להיוולד למעגל חיי הסבל בגלל קארמה ונגעים רוחניים, הבודהות עושים זאת מתוך בחירה, והם עושים זאת בשמחה שנובעת מחמלתם הקדושה, מתוך מניע בלתי מרוסן לעזור לאחרים.

והדרך הטובה ביותר לעזור ליצורים זה על ידי שאתם קודם כל מגיעים להארה ואז אתם יכולים לעזור להם באופן האולטימטיבי.

איך תגיעו קודם כל להארה? על ידי זה שאתם שואפים להביא את כולם להארה.

15. לא לפעול לבלום השמצה והוצאת דיבה עליכם

קשור עדיין למוסר. זה נדר שבו אתם עושים את העבירה אם אתם לא עוצרים שמועות דיבה עליכם. מישהו מתחיל להפיץ דיבה עליכם או השמצה עליכם, בין אם ההשמצה צודקת, בין אם היא לא צודקת. אתם כבודההיסטווה, היכולת שלכם לעזור לזולת נפגמת אם מישהו מוציא עליכם דיבה. התפקיד שלכם זה לעצור את הדיבה הזאת. דיבה, השמצה - כל דבר שיגרום לאנשים לפקפק ביכולת שלכם לעזור להם. התפקיד שלכם כבודההיסטווה שחמלתו גדולה היא להתמודד עם זה, להבהיר את המצב, ולעצור את זה.

הסיכוי הוא, אם אתם באמת בודההיסטווה, שההשמצה אין לה רגליים, ושהאנשים פשוט לא מבינים את מה שאתם עושים. אבל יכול להיות שמעתם, ואנשים עכשיו עושים מזה עניין, ומתחילים להשמיץ אתכם. גם אז זה פוגם ביכולת שלכם להמשיך לעזור לאנשים, והתפקיד שלכם לבלום את זה, לא בגלל השם שלכם אלא בגלל היכולת שלכם לעזור לאחרים.

להבהיר את העניין ולהקטין את הנזק, כי אחרת היכולת שלך נפגמת לעזור לברואים. אז אולי המקום לקום ולהתוודות, להגיד: 'נכון, מעדתי', וזהו. ולעצור את הרע, את הגל העכור שמונע ממך לעבוד. ומה שמתאים לעשות תעשי תעשו. לא תמיד את יכולה להצליח, אבל תפקידך לנסות.

ולפעמים את מגיעה למקום שככל שאת מרבה על זה מלל את גורמת יותר נזק מאשר תועלת, כי אנשים מתמקדים במשהו שהוא השלכה שלילית שלהם, וכתוצאה מזה נגרם עוד יותר נזק.

הדרך הטובה ביותר זה לעשות הרבה טוב בעולם.

אז זה היה חמש עשרה.

16. להימנע משימוש באמצעים דרסטיים, כשמגיע הזמן לעשות זאת

שש עשרה גם נדר מאוד מעניין. עבירה מספר שש-עשרה זה **אם יש מצב שאתם כבודהיסטווה צריכים לעזור למישהו על ידי שימוש באמצעים דרסטיים** - מגיע זמן לצעוק על מישהו או לסלק מישהו – **אם אתם נמנעים משימוש באמצעים האלה אז עברתם את העבירה הזאת.**

זה יהיה להם מאוד לא נעים וזה קשה ליישם את זה, כן, זה לא נעים ליישם את זה. לפי המצב. אם האמצעי היחיד שאת יכולה לעשות זה לבלום מישהו בכוח אז זה מה שאת צריכה לעשות. ואם את נמנעת אז, כי את חוששת, או כי לא נעים לך, או כל מיני שיקולים כאלה, וזה לא עוזר להם, אז נעברת העבירה.

זה מסיים את שיעור שבע.

(מנדלה)

(הקדשה)

תפילת הבודהיסטווה?

הלוואי שכל היצורים
באשר הם נמצאים
יזכו להיות מאושרים
יזכו להיות חופשיים.
וכל מחשבותיי
כל מילותיי
כל מעשי בעולם
מי ייתן, מי ייתן
יביאו קץ לסבלם.

אז תשמחו, זה דבר מדהים ונפלא. אתם יושבים כאן ולומדים בבית ספר לקדושים איך להיות קדושים. זה מה שזה. זה לאן שתגיעו אם תשמרו את הנדרים.